

109a [Notes in manuscript '49a']

Vooraf

Met 'notitie' wordt in dit corpus bedoeld een op zichzelf staande aantekening van een aantal woorden of een korte zin. Een notitie geeft de indruk van een snel vastlegde ingeving en Mondriaan zal ook met dit doel deze notities hebben gemaakt. Hij heeft de notities niet voor publikatie bestemd. Mondriaan heeft waarschijnlijk een ingeving snel willen vastleggen. In dit corpus worden deze notities genoemd: 'Note(s)'.

Op de achterzijden van het manuscript '49a'¹ met de tekst 109 [*Space determination*][1] heeft Mondriaan losse notities gemaakt, die geen enkele overeenkomst vertonen met de tekst op de voorzijden. Omdat het hetzelfde manuscript betreft, wordt de losse notitie wordt opgenomen als 'a-nummer' bij manuscript '49a'.

Bron

Manuscript '49a' bestaat uit zeven gelinieerde bladen van een schrijfblok², waarvan er zes aan beide zijden zijn beschreven en één aan één zijde. Op de achterzijden van de vellen staan niet alleen aanvullingen op de tekst, maar ook losse notities.

We beschouwen notities als authentiek, geautoriseerd en onvoltooid.

Basistekst en leestekst

De notities zijn in de presentatie gescheiden door een horizontale lijn. Ongebruikelijke afkortingen zijn opgelost.

Titel

Mondriaan heeft notities gemaakt in het manuscript '49a'. Deze losse notities worden opgenomen onder de fictieve titel: [*Notes in manuscript '49a'*].

Datering en ondertekening

Mondriaan heeft manuscript '49a' niet ondertekend en niet gedateerd. Ook in Mondriaans correspondentie is de datering van dit manuscript niet achterhaald.

Ontstaan en publicatie

Hoewel Mondriaan nooit de bedoeling heeft gehad zijn notities te publiceren, worden in dit corpus alle verspreide notities van Mondriaan gepresenteerd³. De gebruiker krijgt op die manier een beeld van de onderwerpen waar Mondriaan over nadacht en welke gedachten hij belangrijk genoeg vond om te noteren.

De notities in manuscript '49a' zijn gepubliceerd in *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*⁴.

---

¹ Holtzman Deposit: Box 1 Folder 49.

² Afmeting: 25,4 x 20,3 cm (10 x 8 inch).

³ De a-nummers bij de verschillende teksten en bij 007, 008, 103, 127 en 128.

⁴ H. Holtzman and M.S. James (eds.). *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*. Boston, 1986: 353-354.